

ದೈತ್ಯಯಂತ್ರಗಳ ಗಿಬರುವಿಕೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಗೆ ಆಗುವ ಗಾಯದ ಪರಿಣಾಮ ಭೂತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಗದಿರುವುದೇ?

ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಘೋರ. ದಿನಗಳೆದಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಕುಸಿಯಲು ಆರಂಭಿಸಿತು. ತಿನ್ನುವ ಊಟದಲ್ಲಿ, ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ, ಕಣ್ಣು, ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿನ ದೂಳು. ನೆಲದೊಡಲ ಬೆಂಕಿಯ ಬೇಗೆ ಗ್ರಾಮಗಳ ನಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಮನೆ ಬಿಳುವುದೋ, ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದ ಬೆಂಕಿ ಏಳುವುದೋ ಎಂಬ ಆತಂಕದೊಂದಿಗೆ ದಿನ ದೂಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

ತೆರದ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ದೂಳಿನ ಕಣಗಳು, ವಿಷಕಾರಿ ಅನಿಲಗಳಾದ ಕಾರ್ಬನ್ ಮೊನಾಕ್ಸೈಡ್, ಆರ್ಸೆನಿಕ್, ಸಲ್ಫರ್ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಉಲ್ಬಣವಾದವು. ನೀರು, ಗಾಳಿ, ಮಣ್ಣು ಕೂಡ ವಿಷವಾಗಲು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಬೆನ್ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಳೀಯರನ್ನು ಬೇರೆಡೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡುವ ಆಲೋಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿತು. ಝರಿಯಾದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರವಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು 'ಝರಿಯಾ ರಿಹಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ'ಗೆ ವಹಿಸಿತು.

ಚದುರಿದ ಚಿತ್ರಗಳು

ಝರಿಯಾ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ

ಬದುಕಿನ ಭಾರದ ಎದುರು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಭಾರವೆ?

ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರ, ಸ್ಥಳಾಂತರಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇನೋ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿತು. ಒಟ್ಟು 1,40,000 ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಹಲವು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದ ನೆಲದಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮದೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸ್ಥಳಾಂತರ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಸುಂದರ ಚಿತ್ರವನ್ನೇ ಅಳಿಸುವಂತೆ ಕಂಡಿತ್ತು.

ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಲು ಒಪ್ಪದವರು ಕೆಲವರಾದರೆ, ಸ್ವಂತ

ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬೀದಿಗೆ ಬಿದ್ದವರು ಮತ್ತಷ್ಟು ಜನ. ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಾಗಿನಿಂದ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಆಧಾರಿತ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗವೂ ಕೈ ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಊರಿಂದ ದೂರ ಹೋಗಿ ನೆಲೆಸಿದವರಿಗೆ ಇದೇ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ದೊರೆತರೂ ದುಡಿಯುವ ಬಿಡಿಗಾಸಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೇ ಕಳೆದು, ಮನೆಯವರ ಹೊಟ್ಟೆಯೂ ಅರೆಬರೆ ತುಂಬುತ್ತಿತ್ತು.

ಇತ್ತ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಶೋಚನೀಯ. ಸರ್ಕಾರ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲೇರಿಯ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಸುಮಾರು 3000 ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೇ ರೂಪಿಸದೆ, ಜನರ ಗಾಯದ ಮೇಲೆ ಬರೆ ಎಳೆಯಿತು. ತಮ್ಮೂರು ಬಿಟ್ಟುಬಂದು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವನ್ನುವ ಕೊರಗಿನೊಂದಿಗೆ ದಿನದೂಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಂದೊಡ್ಡಿದೆ.

ನೆಲೆಯನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ದುಡಿಮೆಯೂ ಸಿಗದೇ, ಕದ್ದುಮುಚ್ಚಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಗಣಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಯುವ ಜನರ ಬದುಕಿನ ಅತ್ತಿತ್ತತೆಯ ಕಾವು ಮಾತ್ರ ಝರಿಯಾವನ್ನು ಈಗಲೂ ಸುಡುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂದರೆ ಕಣ್ಣು ಕೋರೈಸುವ ಸುಂದರ ಚಿತ್ರಗಳಷ್ಟೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ನೆಪಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಜೀವ ತಲ್ಲಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಕಣ್ಣೀರ ಕಥನಗಳೂ ಸಾಕಷ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in